

יום שני ח' בתשרי ה'תשפ"ג
03 אוקטובר 2022

לכבוד:

סמנכ"לים בכירים למנהל ומשאבי אנוש במשרדי הממשלה ויח' הסמך
מנהלי משאבי אנוש במשרדי הממשלה ויח' הסמך
מנהלים אדמיניסטרטיביים בבתי חולים ממשלתיים

שלום רב,

הנדון: העסקת סטודנטים בשירות המדינה

1. כללי:

הודעת נש"מ עז/2 - קובעת את אופן העסקתם של סטודנטים בשירות המדינה וזאת בהתאם להסכם קיבוצי מיוחד שנערך ונחתם ביום י' בניסן התשע"ו (18.04.2016).
חוזר זה מבטל את חוזר מס' 8/2018 מיום 29 במרץ 2018 בנושא "העסקת סטודנטים בשירות המדינה".

2. מטרת החוזר:

לרכז את ההוראות בדבר תנאי העסקת סטודנטים בשירות המדינה.

3. הבהרות:

- חוזר זה כולל הוראות רלוונטיות מתקנון שירות המדינה (להלן - "התקשי"ר"), הוראות תכ"ס, וכן תנאים שעוגנו בהסכמים קיבוציים אשר נחתמו לאורך השנים בין מדינת ישראל באמצעות הממונה על השכר לבין הסתדרות העובדים הכללית החדשה.
- מובהר כי חוזר זה מהווה אוגדן זכויות לאוכלוסיית הסטודנטים המועסקים בשירות המדינה, אך אינו מייצר זכויות נוספות ולא ישמש לפרשנות. בכל מקום בו ישנה סתירה בין חוזר זה לבין הוראות התקשי"ר או הוראות ההסכמים הקיבוציים החלים על סטודנטים, יגבר האמור בהוראות התקשי"ר או בהוראות ההסכמים הקיבוציים בהתאמה.

4. הגדרות:

- "אחראי" - סמנכ"ל בכיר לניהול ההון האנושי במשרד, ובבתי חולים ממשלתיים - מנהל אדמיניסטרטיבי של בית החולים.
- "סטודנט בשירות המדינה" - להלן הזכאים להעסקה במשרת סטודנט בשירות המדינה: סטודנט הלומד במוסד להשכלה גבוהה המוכר על-ידי המל"ג או במוסד להכשרת הנדסאים וטכנאים שבפיקוח משרד העבודה, לרבות סטודנט הלומד לתואר ראשון נוסף (לאחר סיום התואר הבוגר הראשון);
סטודנט הלומד לתואר שני (לרבות סטודנט הלומד לתואר שני נוסף) או שלישי, במוסד להשכלה גבוהה המוכר כאמור, וכל עוד הוא לומד לתואר ולא סיים את חובותיו לקבלת התואר;
תלמיד במכינה קדם-אקדמית

סטודנט הלומד בשנת השלמה לתואר שני ;
סטודנט הלומד במוסד להשכלה גבוהה בשנת השלמה להסמכה לראיית חשבון.
למען הסר ספק, יובהר כי תלמיד ללימודי תעודה לא יוכל להיות מועסק במשרת סטודנט בשירות המדינה.

- **"חלקיות משרה"** - היקף המשרה באחוזים ביחס למשרה מלאה של עובד מנהלי.
לדוגמה - סטודנט המועסק בהיקף של 96 שעות בחודש, חלקיות משרתו תהיה 96 חלקי 182. **(96 שעות סטודנט / 182 שעות עבודה במשרה מלאה = 52.8% חלקיות משרה)**

5. גיוס סטודנטים לשירות המדינה:

יש לפעול בהתאם לאמור בנוהל גיוס סטודנטים לשירות המדינה.

6. מסגרת העסקה:

- תפקידים להעסקת סטודנטים - ככלל, סטודנט יועסק בסיוע למטלות ותפקידים הקרובים לתחומי לימודיו. למען הסר ספק, יובהר כי לא ניתן להעסיק סטודנט בתפקידים כגון: מזכירות, פקידי ארכיב, פקידי קבלת קהל ותפקידים אחרים דומים לאלו, אלא באישור חריג של האחראי במשרד ומנימוקים שיירשמו.
- היקף שעות העסקה - על-פי הסכם קיבוצי מיום 3 בנובמבר 2009 ובהתאם לפסקה 24.151 לתקשי"ר, היקף השעות להעסקת סטודנט יהיה 96 שעות בחודש. בהתאם לצורך ובכפוף להסכמתו בכתב של הסטודנט, ניתן להעסיק סטודנט בהיקף משרה של מעל 96 שעות בחודש ועד ל- 120 שעות בחודש. **למען הסר ספק, אין להעסיק סטודנט בהיקף גדול יותר מ-120 שעות חודשיות בשירות המדינה.**
- בהתאם לשיקול דעת האחראי ובידוע הסטודנט, ניתן לקבוע כי סטודנט יועסק פחות מ- 96 שעות בחודש. במקרה זה, שכרו ישולם בהתאם לביצוע העבודה בפועל ועד למכסת השעות שנקבעה להעסקתו.
- סטודנט שנקלט למשרה בהיקף של 96 שעות חודשיות, ואינו מסכים לבקשת הממונה להגדיל את היקף שעות העבודה מעבר ל-96 שעות, הדבר לא יהווה עילה לסיום העסקתו.
- שעות העסקת סטודנט כוללות בתוכן הן את שעות עבודתו בפועל והן שעות היעדרות עבודה הוא זכאי לשכר כגון: מחלה, חופשה, ימי חג, ימי בחינה, ימי בחירה, חופשת אבל וכיו"ב.
- ימי מילואים אינם נחשבים במניין מכסת שעות ההעסקה המאושרות, אך נלקחים בחשבון לצורך חישוב שווי יום היעדרות.
- שעות עבודה מעבר ל-8.5 שעות ישולמו בערך של שעות נוספות, בכפוף להיקף השעות המאושרות לסטודנט. לצורך חישוב מימוש מכסת שעות העבודה המאושרות לסטודנט, יחשבו הן שעות עבודתו הרגילות והן השעות הנוספות בערך מוחלט.
- **לדוגמה** - סטודנט המועסק בהיקף של עד 120 שעות עבודה חודשיות, ביצע מתוכן 100 שעות רגילות, ועוד 20 שעות נוספות בערך של 125%, ייחשב הדבר כביצוע של 120 שעות.
- עבודה במשמרות - ניתן להעסיק סטודנט במשמרות בהתאם לצרכי המשרד ובכפוף לאישור נציבות שירות המדינה. תגמול בגין עבודה במשמרות יהיה בהתאם לסעיף 27.62 לתקשי"ר.

7. תקופת העסקה:

- תקופת העסקתו של סטודנט לא תעלה על 5 שנים. תקופה זו תכלול את לימודיו כ"סטודנט בשירות המדינה" כמפורט להלן:
- עובד שהועסק במשרת סטודנט, ועבר להיות מועסק בכל צורת העסקה אחרת בשירות המדינה שלא במשרת סטודנט (לדוגמא: עבר למשרה מלאה במילוי מקום ולאחר מכן חזר להיות מועסק במשרת סטודנט, לא תיחשב תקופת העסקתו בצורת ההעסקה האחרת בשירות המדינה לצורך חישוב 5 שנות ההעסקה המותרות כסטודנט בשירות המדינה, וזאת כל עוד הוא מוגדר כ"סטודנט בשירות המדינה", כמפורט לעיל.
- ניתן להעסיק סטודנט לכל המוקדם עד חודשיים לפני תחילת שנת הלימודים, בכפוף להצגת אישור הרשמה לשנת הלימודים הקרבה. הסטודנט יידרש להמציא אישור לימודים לכל המאוחר עד ליום פתיחת שנת הלימודים.
- ככלל, העסקת סטודנט ברצף תימשך עד תחילת שנת הלימודים העוקבת וניתנת להארכה, בכפוף להצגת אישור לימודים תקף. לצד זאת, יצוין כי על הסטודנט להמציא אישור לימודים לכל המאוחר עד חודש מיום פתיחת שנת הלימודים, אחרת תופסק עבודתו לאלתר.
- הודעה על אפשרות להארכת העסקה של סטודנט **הזכאי לכך** כאמור למשך שנת לימודים נוספת (בכפוף להצגת אישור לימודים כנדרש) תימסר לו עד שלושה חודשים לפני תום העסקתו. במקרים בהם יש צורך ארגוני דחוף וחיוני, ניתן להמשיך העסקתו של עובד שהועסק במשרת סטודנט פחות מ-5 שנים בתקופה נוספת ולא יאוחר מסוף השנה הקלנדרית (31 בדצמבר), ובתנאי שימציא אישור ממוסד הלימודים כי טרם סיים את חובותיו האקדמיים במסגרת לימודיו, וכן בכפוף לאישור האחראי במשרד. את האישור שהתקבל ממוסד הלימודים ואישור האחראי יש להעביר לאגף תנאי שירות ויחסי עבודה בנציבות שירות המדינה באמצעות מערכת ה-CRM.
- שעות העסקה - סטודנט יועסק בטווח שעות העבודה הרגילות של המשרד. האחראי רשאי להרחיב את שעות העבודה של הסטודנט או להגבילן בהתאם לצרכי העבודה במשרד, בהתאם לאמור בסעיף 6 לעיל.

8. שכר סטודנט:

- בהתאם לפסקה [24.111](#) לתקשי"ר, סטודנט בשירות המדינה יקבל שכר על בסיס של שעה - כלומר, השכר משולם בגין ביצוע שעות עבודה בפועל.
- סטודנט יועסק בהתאם למסגרת השעות החודשית המאושרת לו ויקבל את שכרו על-פי שעות העבודה אשר יבצע בפועל, בהתאם לתואר אותו ילמד (תואר ראשון או תואר שני) ולא על-פי שנת לימוד. שכר שעת עבודה נקבע על-פי ההסכמים הקיבוציים הנחתמים מעת לעת בין מדינת ישראל לבין הסתדרות העובדים הכללית החדשה ועל-פי חוזרי הממונה על השכר והסכמי עבודה במשרד האוצר.
- תשלום המשכורת יבוצע בכפוף להוראת תכ"ס [13.1.0.3](#) בדבר כללי העסקת סטודנטים ושכרם.

9. תנאי שירות נלווים לשכר:

א. הפרשות לקצבה - קרן פנסיה חדשה/קופת גמל/ביטוח מנהלים

החל מיום 01.07.2016 יבוצעו הפרשות לקופת גמל לקצבה, על-פי בחירת הסטודנט, על-פי הכללים שלהלן:

- השכר המבוטח כולל את רכיבי המשכורת למעט רכיבי החזר הוצאות, ביגוד, גילום מס וזקיפת הטבה למס.
- המעסיק יפריש לקופת הגמל מידי חודש 13.5% מהשכר המבוטח, בחלוקה כדלהלן:
 - 7.5% על חשבון תגמולי מעסיק.
 - 6% על חשבון פיצויים, אשר מהווים 72% מפיצויי הפיטורים, על-פי סעיף 14 לחוק פיצויי פיטורים, התשכ"ג-1963, בגין רכיבי המשכורת המובאים בחשבון לעניין חישוב פיצויי פיטורים.
 - המעסיק ינכה מידי חודש 7% מהשכר המבוטח משכרו של הסטודנט ויעבירם לגוף המבטח.
- סטודנט יהיה זכאי להפרשות לקופת גמל לקצבה בעבור רכיבי שכר אשר אינם נכללים במשכורת החודשית הקובעת ואשר אינם בגדר החזר הוצאות, גילום מס, זקיפת הטבה למס או ביגוד (לדוגמא: פרמיה ושעות נוספות) בהתאם ובכפוף להסכם הקיבוצי בנושא.
- סטודנט יידרש למלא טפסים לצורך ביצוע ההפרשות לביטוח פנסיוני אשר בחר, על-פי כללי החשכ"ל בנושא.

ב. קרן השתלמות:

בהתאם להסכם הקיבוצי מיום 08.05.2013, המשרד יפקיד הפקדות חודשיות שוטפות בשיעור קבוע לקרן השתלמות:

- 7.5% מבסיס השכר של העובד על חשבון המעסיק.
 - 2.5% מבסיס השכר ינוכו משכרו של הסטודנט.
 - לעניין סעיף זה, "בסיס השכר" - כל רכיבי המשכורת, למעט רכיבי החזרי הוצאות, ביגוד, גילום מס וזקיפת הטבת מס, למעט רכיבי עבודה נוספת שיפורטו בחוזר הממונה על השכר.
- סטודנט חדש יידרש למלא עם קליטתו בשירות המדינה טפסי הצטרפות לקרן השתלמות. במקרה שסטודנט אינו מעוניין להצטרף להסדר של קרן השתלמות, עליו להצהיר על כך בטפסי ההצטרפות. אין לקלוט סטודנט ללא טופס חתום (שבו הוא מבקש להצטרף או לחלופין מעוניין לוותר על קרן השתלמות).

ג. קצובת הבראה:

סטודנט זכאי לתשלום מדי חודש בגין קצובת הבראה בהתאם למספר שעות עבודתו בפועל, בהתאם לחוזרי הממונה על השכר.

ד. ותק:

- תקופת שירותו של הסטודנט בשירות המדינה תוכר לצורך ותק לשכר בשירות המדינה, וכן לצורך ותק למענק יובל בשירות המעסיקים, בכפוף לכללי התקש"ר.

• **ותק במעבר למשרד אחר** - סטודנט המועסק במשרד ממשלתי ועובר למשרד ממשלתי אחר ברצף, בין אם לתפקיד במשרת סטודנט ובין אם לתפקיד אחר, יישמרו לו הזכויות התלויות בוותק שצבר, לרבות ותק לעניין מכסת ימי חופשה, ימי מחלה, ימי היעדרות לרגל בחינה, ימי בחירה וכן הוותק לעניין תשלום וחופשת לידה וכל זכות אחרת התלויה בוותק.

סטודנט המעוניין לעבור ברצף כאמור תוך העברת הצבירה של מכסת ימי חופשה, מחלה, היעדרות לרגל בחינה, יודיע על כך לשני המשרדים. מהלך זה ייערך בתיאום בין המשרד המעביר והמשרד הקולט.

אין באמור כדי לפגוע בזכויות הסטודנט בהתאם לסעיף 2(9) [לחוק פיצויי פיטורים, תשכ"ג-1963](#).

ה. **שכר עידוד:**

סטודנט הזכאי לשכר עידוד (מהווה חלק מקבוצת החישוב), זכאי לאותו אחוז פרמיה כשאר עובדי המדינה שבקבוצה.

יודגש כי הסטודנט יהיה זכאי לשכר עידוד כאמור, רק במידה שנקבעה שיטת שכר עידוד לקבוצת התפקידים בה הוא משובץ ובכפוף להחלטת מועצת הייצור.

ו. **גמול השתלמות:**

סטודנט אינו זכאי לתשלום עבור גמול השתלמות.

ז. **קצובת ביגוד:**

סטודנט זכאי לתשלום מדי חודש בגין קצובת ביגוד בהתאם למספר שעות עבודתו בפועל, בהתאם לחוזרי הממונה על השכר.

ח. **קצובת נסיעה:**

סטודנט זכאי לקצובת נסיעה מהבית לעבודה וחזרה, פעם אחת בעד כל יום עבודה בו עבד בפועל, בהתאם לפסקה [24.156](#) בתקשי"ר. קצובת הנסיעה תשולם עד התקרה היומית הקבועה [בצו ההרחבה](#) בדבר השתתפות מעסיק בהוצאות נסיעה לעבודה וממנה. הוצאות הנסיעה ייקבעו לפי מחיר נסיעה מוזל באוטובוס ציבורי או כרטיס מינוי חודשי מוזל ממקום מגורי העובד למקום עבודתו, על יסוד כרטיס הנחה של מספר נסיעות, אם קיים כרטיס הנחה כזה- לפי הנמוך מבניהם. מעבר לכך, יתר הוצאות פרק משנה [28.3](#) לתקשי"ר חלות גם על סטודנט.

ט. **אש"ל, דמי כלכלה:**

התשלום בהתאם להוצאות פרק משנה [26.2](#) לתקשי"ר.

י. **נסיעה בתפקיד:**

התשלום בהתאם להוצאות סעיף [26.12](#) לתקשי"ר.

יא. **החזר הוצאות רכב:**

סטודנט יוכל לקבל החזר הוצאות רכב, בהתאם לשיקול דעת האחראי.

יב. **החזר אגרת רישיון, דמי חבר באגודות ודמי טיפול ארגוני:**

סטודנט אינו זכאי להחזרים בגין אגרת רישיון ודמי חבר באגודות בהתאם לפסקה [25.110\(א\)](#) לתקשי"ר.

דמי טיפול ארגוני - משכר הסטודנט יופרשו דמי טיפול ארגוני בגובה 0.75% משכר סטודנט החבר בארגון עובדים יופרשו דמי חבר על-פי הקבוע בהוראות הממונה על השכר לגבי ארגון העובדים המוכר בו הם חברים, חלף דמי הטיפול הארגוני.

יג. פיצוי בגין נזק לרכוש:

על סטודנט חלות הוראות תכ"ם 13.8.01 ו-13.8.02 בדבר פיצוי בגין נזק לרכוש.

יד. השתתפות בקייטנות:

סטודנט המועסק מעל 4 חודשים רצופים, זכאי להשתתפות בקייטנות קיץ עבור ילדיו, בהתאם להוראות אגף בכיר הדרכה, השכלה ורווחה בנושא.

טו. תוספת מעונות:

סטודנט הזכאי לזכות הורות (בהתאם לסעיפים 25.61 ו-35.11 לתקשי"ר) שהוא הורה לילד עד גיל 5, זכאי לקבל תוספת מעונות בשיעור יחסי לחלקיות העסקתו, כאמור בפסקה 24.155 לתקשי"ר.

טז. ימי מילואים:

סטודנט המשרת במילואים יהיה זכאי למשכורת עבור ימים אלה, וזאת בכפוף לאישור רשמי מצה"ל. תגמול בעד תקופת שירות המילואים יהיה בהתאם לסעיף 34.33 לתקשי"ר ולחוק הביטוח הלאומי, ולא ייכלל במניין מכסת שעות עבודתו החודשית.

יז. כוננויות:

ככלל, סטודנט אינו נדרש להיות זמין לרשות המשרד מעבר לשעות העבודה הרגילות. לפיכך, אינו זכאי לתשלום עבור כוננויות או קריאת פתע.

יח. היתר לעבודה פרטית:

- סטודנט המעוניין לעבוד בעבודה נוספת מעבר להעסקתו בשירות המדינה כסטודנט, נדרש להגיש בקשה לקבלת היתר לעבודה פרטית בהתאם להוראות פרק משנה 42.4 לתקשי"ר.

- יודגש כי חל איסור על ביצוע עבודה פרטית ללא קבלת היתר כנדרש.

- בכל מקרה, לא יינתן היתר לעבודה פרטית במשרד ממשלתי נוסף תוך תקופת העסקתו של הסטודנט.

יט. תוספת דמי פגיעה:

סטודנט שפגיעה בעבודה גרמה לו פגיעה, כך שאינו מסוגל לבצע את עבודתו ואף לא עבודה מתאימה אחרת, אינו זכאי לקבל תשלום כל שהוא מן המשרד המעסיק אותו מלבד האמור בפסקה 33.652 ובפסקה 33.654 לתקשי"ר, כדלקמן:

- המוסד לביטוח לאומי אינו משלם דמי פגיעה בעד יום הפגיעה, יום זה ייראה כיום שבו עבד הסטודנט והוא יהיה זכאי לקבל מהמשרד את שכרו המלא בעד אותו יום, בהתאם לפסקה 33.652 לתקשי"ר.

- נעדר סטודנט יום או יומיים בלבד לרגל פגיעה בעבודה, ועל כן לא קיבל בעדם דמי פגיעה מהמוסד לביטוח לאומי, עליו להביא אישור מהמוסד שההיעדרות הוכרה על-ידי המוסד כפגיעה בעבודה כמשמעותה בחוק, יחולו על אותו יום או יומיים הוראות פסקה 33.652 בתקשי"ר.

- לא הביא הסטודנט אישור כנ"ל מהמוסד לביטוח לאומי, ידווחו על ימי היעדרותו כימי מחלה רגילים.

10. נוכחות והיעדרות

א. שעות נוספות:

בהתאם להיתר הכללי במשק ול**חוק שעות עבודה ומנוחה התשי"א-1951**, אורך יום עבודה לא יעלה על 12 שעות, כולל שעות נוספות המשולמות עבור ביצוע עבודה מעבר לשעות התקן היומי (8.5 שעות), בכפוף למכסת השעות המאושרת לסטודנט. כמו כן, לא ניתן לבצע מעל ל-16 שעות נוספות במהלך שבוע עבודה.

- חריגה משעות אלו דורשת היתר מראש מהממונה על חוק שעות עבודה ומנוחה בזרוע העבודה בהמלצת נציבות שירות המדינה.
- התשלום עבור שעות נוספות יהיה בהתאם להוראות התקשי"ר ובהתאם לביצוע בפועל ביום העבודה.
- שעות אלה הן חלק ממכסת העסקתו החודשית המאושרת של הסטודנט.

ב. עבודה ביום מנוחה:

- העסקה ביום מנוחה כפופה לקבלת אישור הממונה על חוק שעות עבודה ומנוחה בזרוע העבודה והמלצת נציבות שירות המדינה.
- בהתאם לפסקה **27.213(א)** לתקשי"ר, סטודנט המועסק ביום מנוחה שבועי, ביום העצמאות או ביום מועד, יהיה זכאי לתשלום 50% בלבד משכרו הרגיל **בעד כל שעת העסקה**, בין אם בוצעה ביום ובין אם בוצעה בלילה. שעות עבודה מעבר לשעות התקן היומי (8.5 שעות) ישולמו כשעות נוספות, כמפורט בסעיף 10.א לעיל.
- בנוסף לתשלום כאמור, זכאי סטודנט לשעת חופשה אחת בעד כל שעה שבה הועסק, בהתאם לאמור בהיתר להעסקתו על-פי חוק שעות עבודה ומנוחה, התשי"א-1951.
- על המשרד להקפיד לאפשר לסטודנט יום מנוחה שבועי אחר, במקרה בו נתבקש הסטודנט לעבוד ביום המנוחה, בהתאם להיתר שהתקבל ממשרד העבודה.

ג. ימי חופשה:

סטודנט יהיה זכאי לימי חופשה בהתאם לאמור בסעיף 6 להסכם הקיבוצי משנת 2016 ולהוראות פסקה **33.195** לתקשי"ר:

- החל מיום 1 בינואר 2017 סטודנט המועסק במשרה של חמישה ימים בשבוע זכאי ל-12 ימי חופשה לכל שנת עבודה, ולמועסקים במשרד שבו נהוג שבוע עבודה של שישה ימים ל-14 ימים לכל שנת עבודה. ערך היום ייחשב כפי שנקבע בהסכם הקיבוצי.
- סטודנט רשאי לנצל את ימי החופשה שעומדים לרשותו במהלך חודש קלנדרי מסוים כל עוד לא השלים באותו החודש את מכסת שעות העבודה החודשיות שנקבעה לו, כך שלא יחרוג ממכסת שעות העבודה החודשיות אשר משקפות את היקף משרתו כפי שנקבע על-ידי המשרד.
- למען הסר ספק, יובהר כי לא ניתן לנצל ימי חופשה בחודש קלנדרי מסוים אם הושלמה מכסת שעות העבודה החודשיות של אותו סטודנט. לרבות אם הושלמה בשל

ניצול ימי מחלה, ימי היעדרות לרגל בחינה כאמור בפסקה [51.371\(כ\)](#) לתקשי"ר או בשל כל היעדרות מאושרת אחרת.

- ניצול ימי חופשה יתאפשר בגין **ימים מלאים בלבד**.
- פדיון ימי חופשה יתאפשר רק במקרים בהם הסטודנט מסיים העסקה בשירות המדינה, כאמור בפסקה [33.181](#) לתקשי"ר. יובהר כי בעת מעבר סטודנט למשרד/תפקיד אחר ברצף, גם אם מדובר במעבר מדירוג אחד למשנהו, אין זכאות לפדיון ימי החופשה הצבורים לזכותו.
- חישוב ימי חופשה ומחלה בעת מעבר מעמד מדירוג אחד למשנהו : בעת מעבר מעמד יש לחשב את ימי החופשה והמחלה בערך יום של סטודנט (ממוצע של שלושה חודשי העבודה המיטיבים ב-12 חודשי ההעסקה האחרונים).
הנוסחה: חישוב ערך יום היעדרות לסטודנט לפי ממוצע יומי בשלושת החודשים המיטיבים מתוך 12 החודשים האחרונים בהם הועסק כסטודנט כפול ימי החופשה / המחלה במכסה שעומדת לרשות הסטודנט חלקי 8.5.
- צבירת ימי חופשה - בהתאם לפסקה [33.195\(ז\)](#) לתקשי"ר, סטודנט המועסק במשרד שבו נהוג שבוע עבודה של חמישה ימים, רשאי לצבור עד ארבעה ימים מתוך מכסתו השנתית לשנה הבאה ועד 30 ימי צבירה במשך כל תקופת העסקתו.
סטודנט המועסק במשרד שבו נהוג שבוע עבודה של שישה ימים, רשאי לצבור עד שישה ימים מתוך מכסתו השנתית לשנה הבאה ועד 35 ימי צבירה במשך כל תקופת העסקתו.
- לסטודנט אין חובת ניצול ימי חופשה במועדים מסוימים, לרבות ימי חופשה במסגרת החופשה המרוכזת בחול המועד סוכות ובחול המועד פסח.

ד. **ימי מחלה:**

- כאמור בפסקה [33.202](#) לתקשי"ר, סטודנט זכאי למכסת ימי מחלה בהתאם לחוק דמי מחלה, התשל"ו-1976, דהיינו עד 18 ימי מחלה לשנה, ובהתאם לחלקיות העסקתו.
- מכסת ימי המחלה תהיה עד לצבירה המותרת ב [חוק דמי מחלה, תשל"ו-1976](#).
- מכסת ימי המחלה של סטודנט כוללת בתוכה ימי מחלת עובד, מחלת ילד, מחלת הורה ומחלת בן זוג – בהתאם לאמור בפרק משנה [33.2](#) בתקשי"ר.
- בהתאם לפסקה [33.252](#) בתקשי"ר, עובד המקבל רשות להיעדר מהעבודה לרגל מחלה של אחד מבני ביתו, כדי שיוכל לטפל בחולה, תיזקף תקופת היעדרו על חשבון חופשת המנוחה שהעובד זכאי לה באותו תאריך או תיחשב כחופשה ללא משכורת, לפי בחירת העובד.
- סטודנט יהיה זכאי לתשלום בגין הימים בהם נעדר עקב מחלה, החל מהיום הראשון עד לתקרת המכסה העומדת לזכותו, ובלבד שהתשלום יינתן בעבור הימים בהם היה מתוכנן לעבוד.

- ניצול היעדרות בגין המחלה אשר מגיעה לעובד כאמור, תהיה חלק ממכסת שעות עבודתו או מהמכסה אשר הוקצתה לו על-ידי המשרד.
- סטודנט יהיה זכאי לתשלום בגין ימי מחלה מלאים בלבד, למעט שעות סיוע וטיפול פוריות כפי שיפורט להלן.

ה. ימי הצהרה:

בהתאם לפסקה [33.222](#) לתקשי"ר, סטודנט זכאי לשני ימי הצהרה בשנה. ימי ההצהרה יהיו מתוך מכסת ימי המחלה.

ו. שעות היעדרות להורה של אדם עם מוגבלות:

סטודנט הורה לילד עם מוגבלות רשאי להיעדר מהעבודה לצורך סיוע לילדו עם המוגבלות, בהתאם לאמור בפסקה [33.253\(ד\)](#) לתקשי"ר. בתוך כך, דיווח ימי חופשה או מחלה יהיו חלק ממניין מכסת השעות המאושרות לסטודנט. יובהר כי ניצול שעות הסיוע כמפורט בנסמן [33.253\(ד\)3](#) לתקשי"ר יתאפשר גם בחלקי ימים.

חישוב מכסת שעות הסיוע יהיה כמפורט להלן: החלק היחסי מתוך משרה מלאה בהתאם לממוצע החודשי של נוכחות הסטודנט ברבעון המיטיב באותה השנה שקדמה למועד ההיעדרות הראשון.

ז. ימי מועד חג:

- לפי פרק משנה [32.1](#) לתקשי"ר, סטודנט יהיה זכאי לתשלום עבור ימי חג / מועד בהתאם לדתו ולבחירתו, גם אם לא השלים שלושה חודשי עבודה במשרתו.
- במקרים בהם השלים הסטודנט את מכסת שעות העבודה החודשית המאושרת לו, לא תשולם לו תמורה עבור ימים אלה.
- בגין יום חג / מועד החל ביום המנוחה, לא יהיה זכאי סטודנט לתשלום.
- סטודנט שנדרש לעבוד ביום חג / מועד, יקבל תשלום בהתאם להנחיות [חוזר נש"מ 4/2011](#) בעניין "תשלום שעות עבודה בחג לעובדים לפי שכר שעה".
- בהתאם לפסקה [32.51](#) לתקשי"ר, סטודנט אינו זכאי לקיצור יום העבודה בימים בהם מספר שעות העבודה מוקטן - בערבי חג חנוכה, פורים וערב יום העצמאות.
- חופשה מרוכזת - סטודנט זכאי לחופשה מרוכזת בהתאם לכללים הבאים:
 - סטודנט אשר **במכסת חופשתו הצבורה** בחודש בו חלה החופשה המרוכזת קיים **יום חופשה אחד**, זכאי לדווח על 2 ימי חופשה מרוכזת – יום חופשה אחד על חשבון העובד ויום חופשה אחד על חשבון המעסיק "היעדרות חריגה באישור הנציב".
 - סטודנט אשר יש **במכסת חופשתו הצבורה** בחודש בו חלה החופשה המרוכזת **שני ימי חופשה ומעלה**, זכאי לדווח על 4 ימי חופשה מרוכזת – שני ימי חופשה על חשבון העובד ושני ימי חופשה על חשבון המעסיק "היעדרות חריגה באישור הנציב".
 - בכל מקרה, לא תאושר "היעדרות חריגה באישור נציב" מעל ליומיים עבור כל חופשה מרוכזת ולא פחות מימי החופשה המנוצלים על ידי העובד באותה החופשה, כך שלפחות מחצית מהימים אשר דווחו בחופשה המרוכזת ידווחו כ"חופשה" ולא יותר ממחציתם כ"היעדרות חריגה באישור הנציב".

- יובהר כי ימי החג מוזנים באופן אוטומטי במערכת בהתאם לזכאותו של הסטודנט ועל כן אין לדווח את ימי החג. יובהר כי אין חובת דיווח בגין ימי החופשה המרוכזת.

- העסקה בימי חול המועד בפסח ובסוכות - בהתאם לצורכי המשרד ובסמכות האחראי במשרד לאשר העסקת סטודנט בימי חול המועד. במידה שסטודנט יועסק בימים אלו, לא יחולו לגביו הנחיות החופשה המרוכזת. כמו כן, לא ניתן לחרוג ממכסת השעות המאושרת.

ח. ימי בחירה:

- בהתאם לפסקה [32.432](#) בתקשי"ר, סטודנט זכאי לשני ימי בחירה בכל שנה, בכפוף לכך שבמשך ששת חודשי עבודתו הראשונים יוכל לנצל יום בחירה אחד לאחר השלמת שלושה חודשי עבודה רצופים, ובלבד שיום הבחירה אינו חל ביום מנוחה שבועי, בתקופת חופשת מחלה, בתקופת שירות מילואים או בכל תקופה אחרת בה נעדר הסטודנט מן העבודה, למעט חופשת מנוחה.
- סטודנט זכאי לקבל שכר בעד יום בחירה, אם עבד בפועל או אם היה בחופשת מנוחה ביום שלפני יום הבחירה או ביום שאחריו.
- הזכאות להעברת ימי בחירה לשנה הבאה הינה בכפוף לפסקה [32.421](#) לתקשי"ר ובהתאם למדיניות האחראי במשרד.
- סטודנט רשאי לנצל יום בחירה במהלך חודש עבודה כל עוד לא השלים את מכסת שעות עבודתו החודשית באותו החודש.
- בהתאם לנסמן [32.411\(ז\)](#) לתקשי"ר, "עובד שהוא קרוב משפחה (הורים, הורי הורים, בן זוג, ילדים, אחים ואחיות) של חלל במערכות ישראל, או של "נפגע" שנפטר, עקב "פגיעת איבה" כאמור בחוק התגמולים לנפגעי פעולת איבה, התש"ל-1970 רשאי להיעדר מהעבודה ביום הזיכרון הכללי לחללי מערכות ישראל ולחללי פעולת האיבה והטרור, וגם ביום הזיכרון האישי. ימים אלו ייחשבו כימי חופשה בשכר (על חשבון המעביד)".

ט. היעדרות בשל טיפולי פוריות:

סטודנט/ית אשר נעדר/ה מהעבודה בשל טיפולי פוריות, לרבות טיפולי הפריה חוץ-גופית זכא/ית להיעדר באישור בכתב מהרופא המטפל כי הטיפול מחייב זאת, ובלבד שהודיע/ה על כך מראש לאחראי או למי שהוסמך על ידו.

בהתאם לתקנות עבודת נשים (היעדרות בשל טיפולי פוריות ופריה), התשנ"א – 1990, וכן, לפי נסמן [33.311\(ד\)](#) לתקשי"ר:

תקופת היעדרות של סטודנט/ית לא תעלה בכל סדרה טיפולית על המפורט להלן, ובלבד שלא יהיו יותר מארבע סדרות טיפוליות בשנה:

(א) במקום עבודה שבו נהוג שבוע עבודה של חמישה ימים - שמונה עשר ימים;

(ב) במקום עבודה שבו נהוג שבוע עבודה של שישה ימים - עשרים ושניים ימים.

תקופת היעדרות של סטודנט/ית לעניין זה לא תעלה על שנים עשר ימים בשנה. בהתאם [לחוק עבודת נשים, תשי"ד-1954](#) (להלן: "חוק עבודת נשים") בזקפת ימי היעדרות אלו זכא/ית סטודנט/ית להביא בחשבון, לפי בחירתו/ה, גם חלקי ימים שבהם נעדר/ה כאמור. היעדרות של חלקי ימים תחושב לפי חלק יחסי מ-40 שעות, בהתאם לשיעור חלקיות המשרה. שיעור חלקיות המשרה יחושב כיחס שבין שעות העבודה המאושרות בחודש ובין מספר שעות העבודה במשרה מלאה כנהוג במקום העבודה, או 182 שעות, לפי הנמוך מבניהם. בכל מקרה, יובהר כי היעדרות של חלקי ימים לפי פסקה זו לא תעלה על 40 שעות בשנה.

דין ההיעדרות כאמור לעיל הינו כדין היעדרות מפאת מחלה וינוכה ממכסת ימי המחלה הצבורה.

י. היעדרות שעות הריון:

- סטודנטית זכאית להיעדר מעבודתה במשך חודשי ההריון ללא ניכוי משכרה, לשם פיקוח רפואי ובדיקות רפואיות שגרתיות הקשורות בהריון, הנעשים על-ידי רופא נשים או על-ידי מיילדת מוסמכת או הנעשים בתחנה לבריאות האם והילד שאישר משרד הבריאות, לרבות בדיקות שגרתיות כאמור הנערכות מחוץ לתחנה בריאות האם והילד על פי הפנייתה. תקופת ההיעדרות מהעבודה מסיבה זו תחושב לסטודנטית לפי חלק יחסי מ-40 שעות, בהתאם לשיעור חלקיות המשרה. שיעור חלקיות המשרה יחושב כיחס שבין שעות העבודה המאושרות בחודש ובין מספר שעות עבודה בחודש במשרה מלאה כנהוג במקום העבודה, או 182 שעות, לפי הנמוך מבניהם. בכל מקרה, יובהר כי היעדרות של חלקי ימים לפי פסקה זו לא תעלה על 40 שעות בשנה.

- היעדרות במסגרת זו תאושר על סמך תעודה רפואית שהסטודנטית תמציא ובגינה **לא** יחויב חשבון ימי מכסת החופשה או המחלה הצבורים לזכותה של העובדת.
- סטודנטית זכאית לנצל את שעות ההיעדרות לצורך בדיקת הריון בימים מלאים וגם בחלק מהיום.

יא. ימי צום:

סטודנט שנדרש לעבוד בימים קבועים 8.5 שעות ביום, זכאי לקיצור יום עבודה בימי צום, בהתאם לפסקה [32.531](#) לתקשי"ר.

יב. חופשה ללא תשלום (חל"ת):

סטודנט לא זכאי לצאת לחופשה ללא תשלום, כעולה מפרק משנה [33.4](#) לתקשי"ר.

יג. היעדרות לרגל בחינה:

- סטודנט אשר השלים 12 חודשי עבודה, זכאי ליום היעדרות אחד מהעבודה לרגל בחינה בכל שנה, לצורך השתתפות בבחינה במסגרת הלימודים. סטודנט שהועסק בתקופת העסקה הפחותה מ-12 חודשים אך לא פחות משלושה חודשים, יהיה זכאי להיעדר כאמור בחלק היחסי של יום היעדרות לרגל בחינה, בהתאם לחלקיות העסקתו בתקופה האמורה. יובהר כי לא תתאפשר עבודה בפועל במקביל לדיווח היעדרות לרגל בחינה באותו היום.

- שימוש ביום היעדרות לצורך בחינה הינו במקום ביצוע עבודה בפועל. על כן, סטודנט יוכל לדווח על יום היעדרות לרגל בחינה או חלק ממנו, כל עוד לא השלים את מכסת שעות העבודה המאושרות לו באותו החודש. לעניין זה, השלמת מכסת שעות העבודה בחודש, גם אם נעשתה בדרך של ניצול ימי חופשה או ימי מחלה העומדים לזכותו של הסטודנט או בשל כל היעדרות מאושרת אחרת.
- היעדרות לרגל בחינה תתואם מראש עם הממונה על עבודת הסטודנט במשרד, לפחות שבועיים לפני מועד ההיעדרות.
- בגין יום היעדרות לרגל בחינה ישולם לסטודנט סכום השווה לדמי החופשה, כאמור בנוסחה המופיעה בסעיף 10ג' לעיל.
- יום היעדרות לרגל בחינה או חלק ממנו שלא נעשה בו שימוש בשנה מסוימת, ניתן לצבירה ולניצול בשנה העוקבת, כל עוד העובד מועסק כסטודנט.
- ימי היעדרות לרגל בחינה הצבורים לא ניתנים לפדיון, גם אם לא נוצל יום בחינה או לא נוצל באופן חלקי.

11. זכויות הוריות

א. תקופת לידה והורות:

- הוראות פרק משנה [33.3](#) חלות על סטודנט. בהתאם לפרק משנה זה ועל-פי [חוק עבודת נשים התשי"ד-1954](#), סטודנטית שעבדה לפחות 12 חודשים בשירות המדינה זכאית לחופשת לידה של 26 שבועות. כמו כן, סטודנטית שעבדה פחות מ-12 חודשים בשירות המדינה זכאית לחופשת לידה של 15 שבועות.
- בהתאם לפסקה [33.338\(ב\)](#) לתקשי"ר, לעניין עובדת הזכאית לתקופת לידה והורות בת עשרים ושישה שבועות, תקופת הלידה וההורות בעדה אינה זכאית העובדת לדמי לידה מהמוסד לביטוח לאומי ועד תום תקופת הלידה וההורות (מהשבוע השישה עשר ועד השבוע העשרים ושישה), תחשב כתקופת עבודה לעניין צבירת זכויות התלויות בוותק, לרבות צבירת ותק לדרגה, ותק לפיצויי פיטורים, דמי הבראה וכן לעניין צבירת ימי חופשה ומחלה.

ב. שעות הורות:

- בהתאם לפסקה [31.152](#) לתקשי"ר, סטודנט "הורה לילד" (כהגדרתו לפי פסקה [31.151](#) לתקשי"ר), עד חלוף שנה מיום הלידה, יהיה זכאי להיעדר שעה אחת שתיקרא "שעת הורות", זאת כל עוד הוא מועסק לפחות 6 שעות רצופות ביום (לרבות שעת ההיעדרות) חשבון חופשתו של העובד או את משכורתו לא יחויבו עקב היעדרויות אלה.
- **לדוגמה:** סטודנט שהוא הורה לילד עד גיל שנה, לו אושר לעבוד 6 שעות ביום. רשאי הסטודנט לעבוד 5 שעות ביום ולזכותו ירשמו 6 שעות עבודה.
- סטודנט המוגדר כהורה לילד מעל גיל שנה זכאי לקיצור יום עבודה ללא תלות בהיקף משרתו ובהתאם להוראות נסמן [31.156\(ב\)](#) לתקשי"ר.

- בהתאם להוראות פסקה [31.156](#) לתקשי"ר סטודנט שהוא הורה לילד מעל גיל שנה יהיה זכאי ליום מקוצר אם בן או בת זוגו עובד/ת (עצמאי או שכיר), וכן בתקופה שבה בן או בת זוגו זכאי/ת לדמי אבטלה, ובלבד שתקופה זו לא תעלה על שישה חודשים. הסטודנט יעבוד בהתאם לאמור בהוראה [31.153\(ב\)2.7](#). לתקשי"ר (8 שעות) וללא קשר לשעת סיום עבודתו של בן/בת הזוג באותו היום).

12. הדרכה ורווחה

א. שי לחג:

בהתאם לפסקה [06.411](#) לתקשי"ר, סטודנט המועסק מעל ארבעה חודשים רצופים בעבודה במשרד יהיה זכאי לשי לחג.

ב. קורסים והדרכות:

סטודנט יהיה רשאי להשתתפות בהכשרה מוסדית במשרד, בהתאם למתבקש מאופי תפקידו, משרתו, שיקול דעת המשרד ולמקור תקציבי. דיווח בגין השתתפות בהכשרה יהיה בהתאם לשעות ההשתתפות בפועל, ויחשבו לשעות עבודה לתשלום מתוך מכסת השעות החודשיות המאושרת לסטודנט.

ג. השכלה:

סטודנט אינו זכאי להשתתפות ברכישת השכלה אקדמית.

ד. ימי גיבוש וסיורים:

סטודנט זכאי להשתתף בימי גיבוש וסיורים לימודיים. תשלום בגין ימי גיבוש וסיורים יהיה בהתאם לחישוב יום היעדרות של סטודנט כמפורט בנוסחה המופיעה בסעיף 10'ג' לעיל.

ה. פעילות ספורט:

סטודנט יוכל להשתתף בפעילות ספורט עד שעה וחצי בשבוע, זאת בכפוף לתנאים המפורטים בפסקה [06.510\(ג\)](#) לתקשי"ר.

על הסטודנט יחולו הוראות סעיף [06.52](#) לתקשי"ר בדבר השתתפות בפעילות ספורט במסגרת הליגה למקומות העבודה, לרבות פעולות במסגרת המחוזיאה.

13. תחולת חוק המשמעת:

חוק המשמעת חל על סטודנטים.

14. הפסקת העסקה לסטודנט:

הפסקת העסקתו של סטודנט תתבצע במקרים הבאים:

- א. סיום חובותיו במסגרת הלימודים האקדמיים;
- ב. הפסקת הלימודים האקדמיים;
- ג. השלמת תקופת ההעסקה המקסימלית - קרי, כאשר הסטודנט השלים 5 שנות העסקה במשרת סטודנט בשירות המדינה;
- ד. תום שנת לימודים ואי הארכת העסקה עקב אי הצגת אישור לימודים כנדרש;
- ה. המשרד מעוניין לסיים את העסקתו של הסטודנט במהלך תקופת ההעסקה, מכיוון שנמצא כי אינו מתאים לתפקידו בכפוף לכללי סיום העסקה.

- טרם קבלת החלטה על סיום העסקת סטודנט בהתאם לסעיפים קטנים ד' ו-ה' לעיל, יש להקפיד כי תינתן לסטודנט הזדמנות להשמיע את טענותיו, כאמור בפסקה [82.234](#) לתקשי"ר.

- סיום העסקה מחייב מתן הודעה מוקדמת בדבר מועד סיום העסקת הסטודנט, בהתאם להוראות פסקה [82.322\(ב\)](#) לתקשי"ר.
- סטודנט המעוניין לסיים את העסקתו חייב לתת הודעה מוקדמת בכתב על כך למנהל משאבי אנוש במשרד באמצעות מנהל היחידה, בהתאם להוראות פסקה [82.131\(ב\)](#) לתקשי"ר.

15. פיצויי פיטורים:

- סטודנט שהועסק שנה רצופה לפחות ופוטר (בהתאם [לחוק פיצויי פיטורים, התשכ"ג-1963](#)) או שהתפטר בשל אחת העילות הקבועות בפסקה [83.311](#) לתקשי"ר, יהיה זכאי לפיצויי פיטורים בשיעור של משכורת אחת לכל שנת עבודה.
- בהתאם לאמור בסעיף 7 לעיל, הודעה על אפשרות להאריך העסקה של סטודנט הזכאי לכך באותה המתכונת בשנת לימודים נוספת (בכפוף להצגת אישור לימודים כנדרש) תימסר לו עד שלושה חודשים לפני תום שנת העסקתו. בהתאם לאמור בסעיף 9 לחוק פיצויי פיטורים, תשכ"ט – 1963, אם יבקש הסטודנט שלא להמשיך העסקתו בהתאם להודעה, יראו אותו כמתפטר לעניין פיצויי פיטורים.
- סיום העסקת סטודנט בשל סיום לימודיו, תזכה אותו בפיצויי פיטורים ובתנאי שהשלים שנת עבודה אחת לפחות. באופן דומה, סיום העסקת סטודנט בעילה של השלמת חמש שנות העסקה, תזכה אותו בפיצויי פיטורים (גם אם טרם סיים את הלימודים האקדמיים).

בברכה,

סיגל אביב

מנהלת תחום תנאי שירות ויחסי עבודה

העתק:

פרופ' הרב **דניאל הרשקוביץ**, נציב שירות המדינה
 מר **אבי חליבה**, הממונה על משרדי ממשלה ויחידות הסמך, נציבות שירות המדינה
 מר **מוטי אהרונ**, סגן נציב שירות המדינה, בקרת ניהול ההון האנושי בשירות המדינה
 מר **אילן רם**, הממונה על מערכת הבריאות (בפועל), נציבות שירות המדינה
 גב' **חגית רשף**, הממונה על מערכת הביטחון, נציבות שירות המדינה
 מר **רונן דסה**, מנהל אגף בכיר לתכנון אסטרטגי ומדיניות (בפועל), נציבות שירות המדינה
 גב' **ענת דרור**, מנהלת תחום בכיר תנאי שירות ויחסי עבודה, נציבות שירות המדינה
 מר **עדי בן-עמי**, יו"ר הסתדרות עובדי המדינה, מרחב תל אביב יפו
מנהלי משאבי אנוש בתי חולים ממשלתיים
רפרנטים בנציבות שירות המדינה

בכל מקרה של סתירה בין הוראות חוזר זה להוראות התקשי"ר, הוראות התקשי"ר הן ההוראות המחייבות

*בהתאם לפסקה 01.111 האמור בלשון זכר - אף לשון נקבה במשמע, וכן להיפך.